

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-915/23-M

Název	Základní škola Vápenná, okres Jeseník, příspěvková organizace
Sídlo	790 64 Vápenná 262
E-mail	zs.vapenna@jes.cz
IČO	75 028 891
Identifikátor	600 150 631
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Hořava
Zřizovatel	obec Vápenná
Místo inspekční činnosti	790 64 Vápenná 118 790 64 Vápenná 262 790 64 Vápenná 442
Inspekční činnost na místě	17. – 19. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění příslušných školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Vápenná, okres Jeseník, příspěvková organizace (dále škola nebo subjekt) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

Plně organizovaná základní škola poskytovala vzdělávání žákům ve 14 třídách. K termínu inspekční činnosti vykazovala 240 žáků, z toho 100 žáků bylo vzděláváno podle pedagogiky Montessori.

Zájmové vzdělávání škola organizovala pro 58 žáků zapsaných do dvou oddělení školní družiny. Ve škole se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami i s odlišným mateřským jazykem. Stravování žáků je uskutečňováno smluvně ve školském zařízení jiného právního subjektu.

Další informace o škole jsou pro zájemce a veřejnost publikovány prostřednictvím výročních zpráv o činnosti školy a webových stránek www.zsvapenna.jesenicko.com.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Rozpracovaná koncepce rozvoje školy vychází z dílčí analýzy stavu a současných podmínek subjektu, významným podkladem pro další směřování školy se staly výsledky dotazníkového šetření realizovaného mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu. Přestože se stanovené cíle opírají o dlouholeté zkušenosti ředitele školy v řízení základní školy, v praxi se zatím nedaří úspěšně vymezit konkrétní nástroje a postupy ke sjednocování rozdílné úrovně vzdělávání poskytovaného v běžných třídách a třídách vzdělávajících podle pedagogiky Montessori. Rovněž chybí stanovení reálného časového horizontu pro jejich naplňování. Vize ředitele školy je založena na zlepšování kontrolních mechanismů, materiálních a personálních podmínek, klade velký důraz na podporu rozvoje spolupráce a sblížení postupů obou směrů poskytovaného základního vzdělávání. V praxi je však sjednocování potřebných vzdělávacích postupů v celém subjektu nedostatečné. Vedení školy pedagogy motivuje k plnění vytyčených cílů. Jejich sdílení celým pedagogickým sborem zejména s ohledem na rozdílné vnímání uvedených priorit nebylo v termínu inspekční činnosti patrné.

Ke komunikaci s pedagogickým sborem a zákonnými zástupci slouží školní elektronický informační systém, méně je využíván k organizaci a kontrole poskytovaného vzdělávání. Pravidelně i podle aktuální potřeby jsou uskutečňovány provozní porady ředitele školy zvláště pro běžný a alternativní směr základního vzdělávání. Jsou zaměřené na projednávání organizačních záležitostí i společné plánování vzdělávacího procesu, méně na hodnocení individuálních pokroků jednotlivých žáků.

Organizace vzdělávání odráží specifické podmínky školy, provázaný, jednotný a funkční systém řízení se však řediteli školy doposud nepodařilo vytvořit. Ředitel školy některé kompetence k řízení a kontrole procesů v základní škole a školní družině delegoval na svou zástupkyni. Aktuálně nastavený kontrolní systém vedení školy zatím nedokázal eliminovat nedostatky v hodnotící i metodické činnosti pedagogické rady a metodických sdružení základní školy. Malá pozornost je také věnována omezenému využívání pestrých výukových metod a forem, formativně hodnotících a sebehodnotících nástrojů důležitých pro utváření učení a diferencovaného přístupu k žákům podle jejich vzdělávacích možností a potřeb. Nedostatky byly zaznamenány v kontrolní činnosti základního vzdělávání, jen některé záznamy z provedené hospitační činnosti kromě hodnocení sledovaných činností vymezují také metodické vedení pedagogů směřující ke zkvalitňování vzdělávání. Činnost školního poradenského pracoviště není zcela funkčně nastavena, což se mimo jiné nepříznivě odráží

i v nesystémovém přístupu školy k metodickému vedení asistentů pedagoga. Neúčinně byla využita strategie proti školnímu neúspěchu pro efektivní práci s individuálními výsledky vzdělávání u dvou žáků prvního ročníku, kteří jej opakují. Nedůsledná kontrola ředitele školy způsobila nedostatky ve vedení povinné dokumentace v souvislosti s úrazem žáka a přenosu informací k zákonným zástupcům žáků, rovněž vedla k nestanovení termínu pro konání opravné zkoušky několika žákům. Kontrolní činnost vedení školy ve školní družině byla vykonávána pouze průběžnými režimovými vstupy do vzdělávacího procesu a nevykazovala žádoucí efektivitu k zajištění potřebné úrovně bezpečnosti a kvality materiálních podmínek při vzdělávání.

Personální podmínky ve škole spolu s převážně stabilizovaným pedagogickým sborem splňují požadavky na pedagogickou a odbornou úroveň poskytovaného vzdělávání. Ředitel školy vytváří podmínky pro pozitivní klima školy, méně již pro rozvoj pedagogické spolupráce mezi vyučujícími v celém subjektu. Pedagogové obou vzdělávacích směrů kooperují pouze v rámci vlastních tříd a některých společných školních akcí, vzájemné hospitace nejsou systematicky zavedeny. Nedostatečná provázanost v oblasti pedagogické spolupráce v rámci subjektu se projevuje v rozdílné kvalitě školou poskytovaného vzdělávání. Pedagogům poskytujícím vzdělávání v běžných třídách chybí zajištění vzájemných hospitací i v součinnosti s jinými subjekty, které představují možnost jejich profesního obohacení. Plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků odpovídá zaměření školy, koresponduje s požadavkem na metodickou a didaktickou úroveň výuky. Sdílení nových poznatků a zkušeností z absolvovaných vzdělávacích akcí s ostatními pedagogy je východiskem pro zkvalitňování vyučovacího procesu, v jejich praktickém uplatnění však byly identifikovány nedostatky. Zejména ve výuce v běžných třídách základní školy nebyly vždy dopady dalšího vzdělávání pedagogů směrem k diferenciaci a individualizaci vzdělávání žáků včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami zřetelné, chyběla účelná spolupráce vyučujících s asistentem pedagoga.

Prostorové podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. V termínu inspekční činnosti však nebyly prostory školní družiny zajištěny proti vstupu cizích a nepovolaných osob a tím ohrožovaly bezpečnost účastníků zájmového vzdělávání. Stav materiálně technických podmínek je pravidelně vyhodnocován, díky účelovým dotacím bylo zmodernizováno počítačové vybavení. V reakci na rychle rostoucí počet žáků byla v červnu 2022 v součinnosti se zřizovatelem dokončena půdní vestavba s kmenovými i odbornými učebnami, která zlepšila prostorové a materiální podmínky pro základní vzdělávání využívané především třídami pedagogiky Montessori. V areálu školy se nachází multifunkční hřiště, které bylo zpřístupněno rovněž v červnu 2022. Nedostatečné a zastaralé je vybavení některých odborných učeben a kabinetů. Prostředí subjektu oživují žakovské práce i výzdoba, na které se podílejí i pedagogové. Problematika zdravého vývoje žáků je začleněna do výuky, škola organizuje i další aktivity zaměřené na tuto oblast.

V součinnosti se zřizovatelem a dalšími regionálními partnery subjekt vhodně doplňuje vzdělávací proces v základní škole, pravidelně se zapojuje do veřejného života v obci. Společně realizované projektové aktivity významně přispívají k účinnému rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků, dosahování dobrých výsledků vzdělávání a posilování pocitu sounáležitosti s místem, kde žijí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem hodnocených vyučovacích hodin v základní škole byla především pozitivní pracovní a bezpečná sociální atmosféra. Vzájemná vstřícnost a respekt podporovaly otevřenou komunikaci mezi učiteli a žáky, což pozitivně ovlivňovalo průběh

vzdělávání. Výuka byla pro žáky srozumitelná, většinou se aktivně zapojovali do výukových činností, odpovědně přistupovali k plnění zadaných úkolů. Přiměřeně věku formulovali myšlenky a názory, zdůvodňovali své postupy a měli dostatek prostoru pro dotazy. Hodnocené vyučovací hodiny měly zpravidla jasně stanovený cíl, žáci byli vhodně motivováni. Ve vyučovacích hodinách převažovala frontální výuka zaměřená na vysvětlování, opakování a procvičování učiva. Byla obohacována řízeným rozhovorem s žáky, jehož hlavním cílem bylo ověřit jejich znalosti a porozumění osvojenému vzdělávacímu obsahu. Žákovské úkoly byly vyučujícími stanoveny převážně jako práce jednotlivců v pracovních listech nebo sešitech, žáci tak během výuky měli méně příležitostí posilovat kooperativní učení, pracovní kompetence a prosociální chování ve vztahu k ostatním žákům. Pracovní tempo napříč hodnocenou výukou odpovídalo schopnostem žáků a stanoveným cílům. K jednotlivým dokončeným úkolům se vztahovalo jejich průběžné hodnocení. Chybělo však vrstevnické hodnocení jako prostředek rozvoje osobnosti. Podpora asistenta pedagoga ve výuce byla zaměřena převážně na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, příležitostně i na žáky, kteří potřebovali pomoc s náročností zadaných úkolů. Potřebné střídání role s vyučujícím pedagogem bylo ve sledovaných hodinách málo zřejmé. Pouze někteří učitelé pracovali účelně s audiovizuální didaktickou technikou a vzdáleným úložištěm školy umožňující sdílení výukových materiálů a realizaci výuky v souladu se současnými směry ve vzdělávání.

V hodnocených vyučovacích hodinách v běžných třídách byly zařazovány úkoly se stejnou obtížností. Funkční přístupy umožňující diferenciaci a individualizaci výuky s přihlednutím k rozdílným vzdělávacím možnostem a potřebám jednotlivých žáků nebyly vždy zaznamenány. K aktivizaci žáků, zejména na prvním stupni základní školy, pedagogové příležitostně využívali také herní prvky, do výuky přirozeně zařazovali i relaxaci. Především v přírodovědných vyučovacích předmětech byla patrná snaha vyučujících nepředkládat žákům hotové informace, dařilo se jim prostřednictvím otázek přecházet do řízeného rozhovoru. Škola v těchto vyučovacích předmětech zařazuje tematické projekty, demonstrační a žákovské experimenty včetně jejich protokolárního záznamu, čímž názorně žákům prezentuje možnosti využití teorie při konkrétních praktických činnostech. Při žákovském experimentu v hodnocené vyučovací hodině chemie však byla zaznamenána absence principů správné laboratorní praxe zaměřené na bezpečnost žáků během chemického pokusu (nevyužití ochranných pracovních pomůcek). Požadovaným způsobem se tak nevytvářely potřebné postoje a návyky žáků k bezpečné práci. Zpětná vazba poskytovaná žákům vycházela převážně z okamžitého hodnocení jejich projevů a výsledků. Formativní hodnocení vedoucí k posílení jejich motivace k učení a reflektující jejich individuální pokrok bylo využíváno jen sporadicky. V omezené míře byla zařazena práce žáků s různými informačními zdroji. Metody kritického myšlení, jako např. práce s klíčovými slovy, shrnování poznatků, základy jednoduché argumentace, řízené čtení s diskuzí, čtení s předvídaním aj., vyučující zařazovali v hodinách výjimečně. Nadaným žákům a žákům se zvýšeným zájmem o vzdělávání byly jen zřídka vytvářeny další vhodné příležitosti pro jejich rozvoj. Individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byl uplatňovaný především formou jejich zohledňování v průběhu samostatné práce. Učující podporovali názornost výuky používáním vhodných didaktických pomůcek, učebních textů, knižních titulů apod. V závěru vyučovacích hodin většinou nechybělo shrnutí a zhodnocení vyučovací hodiny pedagogem i žáky. Motivačně řízené sebehodnocení však bylo zařazováno s menší intenzitou. Žákům tak nebyla vždy v dostatečném rozsahu poskytnuta efektivní zpětná vazba o míře naplnění výukového cíle.

V souladu s přílohou školního vzdělávacího programu alternující běžné základní vzdělávání probíhala k termínu inspekční činnosti výuka ve věkově smíšených třídách či skupinách

umožňující vzdělávání v pedagogice Montessori. Během hodnocených aktivit byla patrná výrazná podpora činnosti žáka, neautoritativní přístup, posílení zdravého sebevědomí a sebedůvěry žáka či možnost volby pracovního místa. Pedagogové kladli zvýšený důraz na příznivé klima upevňující prosociální vztahy ve třídě. V hodnocené výuce se jim výrazně dařilo v souladu s vytyčenými principy vést žáky k pocitu zodpovědnosti za sebe sama i za druhé, posilovat u nich sebedůvěru, schopnost spolupracovat. Podporovali přirozenou komunikaci mezi žáky a jejich učení se navzájem napříč různými věkovými skupinami. V některých třídách koordinovaně pracovaly souběžně dvě učitelky, které se často zaměřovaly na práci s menší skupinou a na individuální komunikaci s žáky. Ke každému žákovi bylo přístupováno s patrným respektem k osobnostní charakteristice a dosaženým výsledkům vzdělávání. Vzdělávací nabídka cíleně vycházela z individuálních předpokladů žáků, byla vhodně diferencována. Výuka byla velmi vhodně podpořena textovými a obrazovými materiály i značným množstvím speciálních didaktických pomůcek pro realizaci Montessori pedagogické metody. Nové poznatky pedagogové žákům vždy předávali s využitím názorně demonstračních metod, které sloužily ke snadnějšímu pochopení předloženého tématu a jeho zasazení do reálného života (ukázky přírodnin, pozorování živých organismů). Žáci zřetelně a zodpovědně dodržovali společně nastavená pravidla. Možností volby zařazovat individuální přestávky a relaxační aktivity, které vycházely z jejich osobních potřeb, byli žáci vedeni k odpovědnosti a samostatnosti. Při výuce se s jistotou pohybovali v učebním prostoru a spontánně využívali nabídky volně dostupných psacích a výtvarných potřeb i dalších didaktických pomůcek. K efektivnímu zhodnocení splnění vzdělávacích cílů a kvality práce žáků byl zpravidla využit závěr vyučovacích hodin. Žáci byli vedeni k sebereflexi, cíleně bylo zařazováno zhodnocení ukončeného vzdělávacího bloku i formativní hodnocení vystihující individuální pokrok jednotlivých žáků.

Veškeré hodnocené činnosti byly ve školní družině uvedeny vhodnou motivací a plynule navazovaly na práci ve škole. Zájmové aktivity probíhaly v uvolněné, vstřícné a přátelské atmosféře, byly využívány vhodné metody a formy práce se zaměřením na rozvoj klíčových kompetencí. Nenásilnou formou směřovaly k utváření osobnostního postoje žáků pro smysluplné využívání volného času v oblasti sebepoznávání, čerpání nových zkušeností a vědomostí, ale i k potřebné relaxaci a odpočinku. Pedagožky účastníkům zájmového vzdělávání vytvářely dostatečně obsáhlou nabídku činností, vedly je k soustředěnému výkonu s ohledem na jejich věk a individualitu a poskytovaly jim srozumitelnou zpětnou vazbu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje a zjišťuje výsledky vzdělávání žáků s využitím běžných interních evaluačních nástrojů založených na soustavném pozorování žáka a uplatňování různých forem ústního a písemného zkoušení. Informace získané z testování analyzuje, vyučující se zabývají návrhem opatření směřujících k minimalizaci chyb a ke zlepšování výsledků vzdělávání žáků. Škola se zapojuje do výběrového zjišťování výsledků vzdělávání organizovaného Českou školní inspekcí a umožňuje žákům účast v různých soutěžích. Tímto zajišťuje žákům nejen prezentaci osvojených teoretických znalostí, ale i aplikaci získaných praktických dovedností při reálných činnostech. Škola také vytváří příznivé podmínky pro budoucí žáky středních škol organizováním přípravy k přijímacím zkouškám, kde si žáci prohlubují a rozšiřují dříve získané vědomosti a dovednosti. Žáci tak mají možnost se individuálně profilovat podle svých zájmů a plánovaného budoucího studijního zaměření. Žáci navštěvují vzdělávací a kulturní akce, besedy, pořádány jsou výlety, tematické exkurze,

adaptační kurzy a různé sportovní aktivity. Cílená podpora žáků v účasti na těchto akcích rovněž pomáhá formovat a rozvíjet jejich osobnostní růst, nadání i vzdělávací předpoklady. Podporováno je také osvojování občanských a demokratických hodnot zařazováním různých projektů do výuky včetně nabídky zájmového vzdělávání, které slouží k vhodnému trávení volného času žáků a mají pozitivní dopad do oblasti primární prevence. Škola identifikuje žáky s rizikem školního neúspěchu, jejich výsledky jsou předmětem jednání pedagogické rady. Záznamy z jednání pedagogické rady však obsahují převážně statistická vyhodnocení prospěchu, chování a absence žáků jednotlivých tříd. Detailnější rozbor, stanovení dalších postupů a následné systematické vyhodnocování individuální podpory a pokroku těchto žáků zde však chybí. Škola sice poskytuje žákům ohroženým školním neúspěchem pomoc prostřednictvím doučování či individuálních konzultací, ale účinnost takto realizované podpory je vyhodnocována spíše neformálně jednotlivými vyučujícími. Účinný systém vyhodnocování efektivity realizovaných opatření není nastaven. V těchto směrech jsou metodické orgány školy a pedagogická rada využívány v malé míře. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků v povinných vyučovacích předmětech se škola řídí pravidly, která jsou součástí školního řádu. K hodnocení žáků využívá klasifikačních stupňů nebo slovního hodnocení (třídy Montessori). Přenos informací směrem k zákonným zástupcům žáků probíhá převážně s využitím tradičních prostředků (žakovské knížky, periodické zprávy – hodnocení žáků, třídní schůzky, osobní konzultace). Informace v žakovských knížkách však nebyly v termínu inspekční činnosti vždy v souladu s uplatňovanými pravidly hodnocení. V zápisech byly zjištěny rozdíly, což svědčí o nejednotném přístupu vyučujících a nedůsledné kontrole ředitele školy. V prvním pololetí školního roku 2022/2023 škola nedodržela kvantitativní podmínku stanovenou školním řádem pro hodnocení žáků v povinných vyučovacích předmětech s výchovným zaměřením. Hodnocení několika žáků tímto nebylo objektivní z důvodu nízkého počtu hodnocení klasifikačními stupni získanými při ověřování znalostí a klíčových kompetencí stanovených školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Žákům devátých ročníku je poskytována podpora při přípravě na přijímací zkoušky na střední školy. Škola vyhodnocuje úspěšnost žáků při přijetí ke vzdělávání ve středních školách, získává informace prostřednictvím neformálního setkávání s absolventy školy nebo jejich zákonnými zástupci. Tento zavedený a osvědčený způsob jí umožňuje získávat potřebné informace o jejich adaptaci ve středních školách a zpětnou vazbu o úrovni poskytovaného základního vzdělávání.

Žákům, jejich zákonným zástupcům i vyučujícím nabízí škola poradenské služby, které jsou zajišťovány týmem pracovníků školního poradenského pracoviště. Vedle výchovné poradkyně a školního metodika prevence využívá škola také činnosti školní speciální pedagožky. Náplň činností jednotlivých pracovníků je vymezena programem poradenských služeb. Členové školního poradenského pracoviště spolupracují s vyučujícími i s vedením školy. Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, s odlišným mateřským jazykem i ohroženým školním neúspěchem. Menší pozornost je však zaměřena na systematickou práci s žáky nadanými. Činnost školního poradenského pracoviště není zcela funkčně nastavena. To se nepříznivě odráží i v nesystémovém přístupu školy k metodickému vedení asistentů pedagoga (i přes vypracovanou strategii spolupráce školního poradenského pracoviště s asistenty pedagoga) a v nedostatečném uplatňování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přímo ve výuce. Zejména vzhledem k vysokému a stále narůstajícímu počtu žáků s příznými podpůrnými opatřeními se škole zcela nedaří v plném rozsahu koordinovat práci pedagogů s těmito žáky. Společné pravidelné schůzky všech členů školního poradenského pracoviště nejsou zavedeny, nedochází tak k pravidelné výměně informací a vyhodnocování efektivity poradenských služeb. Ke zvládnutí nároků školní docházky

a k utváření pozitivních sociálních vazeb žáků napomáhají pravidelně realizované třídnické hodiny, vyhledávání rizik v třídních kolektivech i rozšiřující vzdělávací aktivity, rozmanité školní akce a mimoškolní aktivity. Důraz je také kladen na rozvoj socio-emočních kompetencí žáků či na seznamování žáků se strategiemi učení. K rozvoji sociálních kompetencí žáků a vytváření příznivého třídního klimatu přispívá organizování adaptačních dnů pro žáky a lyžařských kurzů. Cílem je předcházet výskytu rizikových jevů, konfliktních situací mezi žáky samotnými i jednotlivými třídami a posílit důvěru mezi žáky a vyučujícími. Účinnost prevence zvyšuje škola organizováním besed, přednášek a preventivních programů, které byly zaměřeny na závislosti návykové látky, šikanu a rizikové sexuální chování. Témata související s prevencí jsou rovněž začleňována přímo do výuky vybraných vyučovacích předmětů. Pravidelné sledování klimatu v třídních kolektivech či dodržování nastavených pravidel tříd žakovskými kolektivy napomáhá k včasnému zachycení rizikového chování a umožňuje zahájení okamžité intervence. Informace o činnosti školního poradenského pracoviště jsou žákům i zákonným zástupcům prezentovány na třídních schůzkách, částečně na webových stránkách školy. Žakovský parlament, ve kterém by se žáci mohli podílet na chodu školy, ve škole aktuálně nepracuje. Škola tak postrádá nástroj, jehož prostřednictvím se mohou žáci školy bez rozdílu vyjadřovat k aktuálním problémům a dění ve škole, podílet se na organizaci školních i mimoškolních aktivit, posilovat pocit sounáležitosti ve vztahu ke škole a všem lidem, se kterými se v ní setkávají.

Subjekt spolupracuje s mateřskou školou při přípravě na bezproblémový nástup budoucích žáků prvních ročníků k základnímu vzdělávání. Pravidelně organizuje společné akce pro rodiče a žáky školy, čímž pozitivně přispívá k posilování přátelských kontaktů se zákonnými zástupci žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Od inspekční činnosti ve školním roce 2014/2015 došlo k téměř 100% nárůstu počtu žáků (tj. ze 122 žáků na 240 žáků ve školním roce 2022/2023), a to zejména ve třídách poskytujících vzdělávání v pedagogice Montessori.
- Ve školním roce 2019/2020 byla nově obsazena pracovní pozice ředitele školy a ve školním roce 2021/2022 pracovní pozice zástupkyně ředitele školy.
- Ředitel školy prostřednictvím intenzivní spolupráce se zřizovatelem a projektovou činností zlepšil od poslední inspekční činnosti materiálně-technické podmínky pro vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Projektové činnosti realizované ve spolupráci s významnými partnery účinně rozvíjí sociální a občanské kompetence žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Koncepční záměry školy pouze částečně vycházejí z analýzy stavu a současných podmínek, rovněž nejsou stanoveny konkrétní nástroje a postupy ke sjednocování rozdílné úrovně základního vzdělávání poskytovaného oběma směry vzdělávání, chybí stanovení časového horizontu pro jejich naplňování.
- Řízení školy vykazuje rizika v nedostatečném využívání kontrolních a evaluačních nástrojů ke zlepšování úrovně poskytovaného vzdělávání.

- V hodnocených vyučovacích hodinách v běžných třídách chyběla optimální diferenciacíe vzdělávacího obsahu a výukových aktivit pro naplnění individuálních vzdělávacích potřeb žáků, zejména těch se speciálními vzdělávacími potřebami. Většina učitelů nevedla žáky k sebehodnocení ani vzájemnému vrstevnickému hodnocení, při vzdělávání dostatečně nevyužívala prvky formativního hodnocení.
- Činnosti asistentek pedagoga vykazovaly v průběhu vyučovacích hodin rozdílnou úroveň v kvalitě a účinnosti jejich spolupráce s učiteli. Průběžná interakce asistentek pedagoga s ostatními žáky ve třídách nebyla příliš zjevná.
- Škola dostatečně nevyužívá vzájemné hospitace pedagogů za účelem inspirace, odborné zpětné vazby a výměny zkušeností.
- Škola získává informace o vzdělávacích výsledcích žáků, nejsou z nich však důsledně přijímána konkrétní opatření na podporu úspěšnosti žáků ohrožených školním neúspěchem. V tomto směru jsou metodické orgány a pedagogická rada školy využívány neefektivně.
- Zákonným zástupcům nejsou prostřednictvím žákovských knížek poskytovány informace v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve spolupráci se zřizovatelem, školskou radou a zaměstnanci školy zformulovat dokument strategického charakteru odrážející vizi vývoje školy v delším časovém horizontu včetně nastavení jeho pravidelné aktualizace a vyhodnocování.
- Pravidelně realizovat kontrolní činnost v oblasti zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání a přijímat včasná preventivní opatření pro předcházení rizikům.
- Změnit přístup k využívání stávajících metodických orgánů školy a pedagogické rady. Zlepšit zejména jejich hodnotící činnost. V rámci jejich jednání přijímat konkrétní opatření v souvislosti s analýzou výsledků vzdělávání žáků, zpětně vyhodnocovat účinnost těchto opatření a následně je upravovat nebo zavádět další opatření.
- Pedagogy cíleně vést k vlastní sebereflexi v součinnosti s diferencovaným a individualizovaným pojetím vzdělávání a k efektivní realizaci podpůrných opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Hospitační činnost ředitele školy intenzivněji zaměřit na cílenou kontrolu uplatňování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce, a to zejména na efektivní rozdělení rolí asistenta pedagoga a pedagoga.
- Důsledněji diferencovat vzdělávací činnosti žáků v běžných třídách s ohledem na jejich individuální vzdělávací možnosti a potřeby. Identifikovat také žáky talentované v konkrétních vzdělávacích oblastech a zaměřit se na jejich rozvoj prostřednictvím vhodných výukových aktivit (např. obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů). Do výuky zařazovat práci žáků s různými informačními zdroji a vést je k samostatnému objevování poznatků a kritickému myšlení.
- K posílení sociálního rozvoje a komunikačních kompetencí žáků uplatňovat ve výuce společně se sebehodnocením také vzájemné hodnocení. Funkčnost tohoto nastavení ověřovat při hospitační činnosti ředitele školy.
- Zlepšit informování zákonných zástupců o průběžných výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek v souladu s uplatňovanými pravidly hodnocení.

- Využívat ochranné pracovní pomůcky při žákovském experimentu pro zajištění správné laboratorní praxe a osvojení požadovaných pracovních návyků žáků důležitých pro bezpečnou práci.
- Obnovit činnost školního parlamentu k podpoře výraznějšího rozvoje sociálních kompetencí všech žáků školy a posílit tak jejich sounáležitost s ní.
- Efektivněji využívat školní elektronický informační systém k organizaci a kontrole poskytovaného vzdělávání za účelem sjednocování potřebných vzdělávacích postupů v rámci školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 20 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-785/15-M, ze dne 22. 6. 2015
2. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o Základní škole Vápenná, okres Jeseník, příspěvkové organizaci, ze dne 17. 5. 2023
4. Koncepce rozvoje školy, ze dne 2. 4. 2019
5. Návrh koncepce na období 2023-2026, pracovní verze k termínu inspekční činnosti
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, včetně přílohy programu pro Montessori, platný od 2. 9. 2019
7. Školní vzdělávací program školní družiny, ze dne 1. 9. 2019
8. Školní řád, s účinností od 1. 11. 2022
9. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, s účinností od 1. 12. 2020, včetně Dodatku č. 1 ze dne 31. 11. 2022
10. Kritéria pro převod slovního hodnocení na klasifikační stupně v programu Montessori, ze dne 25. 10. 2022
11. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 2. 9. 2020
12. Plán práce školy na školní rok 2022/2023
13. Vyhodnocení dotazníkového šetření, školní roky 2021/2022
14. Složka: Zápisy z jednání pedagogické rady a pracovních porad, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
15. Složka: Zápisy z porad širšího vedení (Montessori), školní roky 2021/2022 a 2022/2023, namátkový výběr
16. Hospitační záznamy vedení školy, školní rok 2022/2023
17. Školní matrika vedená elektronicky, k termínu inspekční činnosti

18. Elektronické třídní knihy základní školy, školní rok 2022/2023, k termínu inspekční činnosti
19. Plány práce metodických sdružení a předmětových komisí školy, školní rok 2022/2023
20. Složka: Roční hodnocení (metodická sdružení a předmětové komise školy), školní rok 2021/2022
21. Přehledy prospěchu školy a tříd, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
22. Periodické zprávy – hodnocení žáků (1. až 3. trojročí), školní rok 2022/2023, namátkový výběr
23. Strategie předcházení školní neúspěšnosti žáků, ze dne 15. 11. 2022
24. Třídní knihy – doučování, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
25. Písemné práce z českého jazyka, anglického jazyka, ruského jazyka a matematiky, školní rok 2022/2023, namátkový výběr
26. Žákovské sešity, pracovní sešity, pracovní listy žáků, žakovské knížky, protokoly z laboratorních prací z fyziky a chemie, školní rok 2022/2023, namátkový výběr
27. Seznam: Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2022/2023, vedený k termínu inspekční činnosti
28. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní družina, k termínu inspekční činnosti
29. Souhrnná dokumentace poradenských služeb ve škole, k termínu inspekční činnosti
30. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 3. 1. 2023
31. Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců (aktuální přehled pedagogických pracovníků školy, doklady o dosaženém vzdělání pro splnění odborné kvalifikace pedagogického pracovníka), k termínu inspekční činnosti
32. Doklady vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků a finančním podmínkám školy vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Monika Gloserová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lucie Hladíková, školní inspektorka

RNDr. Josef Husárek, Ph.D., školní inspektor

Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.